Комунальний заклад

«Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування»

Чернігівської обласної ради

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора КЗ «Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування» ЧОР
_____ Вікторія МАЛОФЕЄНКО
«28» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО»

Освітньо-професійна програма: «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Галузь знань: J Транспорт та послуги

Спеціальність: J 1 Послуги краси

Робоча програма навчальної дисципліни складена на підставі ОПП «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Розглянуто та погоджено на засіданні циклової комісії «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»
Протокол №1 від «27» серпня 2026 року

Голова циклової комісії _____ Антоніна ОГОЛЬЦОВА

Чернігів – 2026

1. Опис навчальної дисципліни

Показник	Значення показника
Назва дисципліни	Матеріалознавство
Характеристика навчальної дисципліни	- Обов'язкова дисципліна - Дисципліна, що формує спеціальні компетентності
Освітній компонент	ОК 28
Кількість кредитів - за стандартом - за ОПП (скорочений термін)	 2 5
Кількість годин за навчальним планом: - Загальний обсяг - Лекції - Практичні заняття - Самостійна робота	 60 30 10 20
Метод підсумкового контролю	Екзамен
Розподіл - за курсами - за семестрами	 1 курс 2 семестр

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- формування знань, вмінь і навичок щодо властивостей матеріалів, які використовуються в перукарському мистецтві та декоративній косметиці. Їх фізико-хімічні властивості та особливості застосування;
- формування навичок роботи з різними матеріалами, що використовуються в перукарському мистецтві та декоративній косметиці;
- ознайомлення з технологічними процесами виготовлення продукції, її застосування та зберігання;
- формування у студентів комплексної підготовки щодо використання різних матеріалів та технологій у професійній діяльності. Поглиблене вивчення специфічних аспектів застосування матеріалів у виробничому процесі та практичну реалізацію цих знань.

Завдання:

- вивчення теоретичних основ матеріалознавства, зокрема властивостей матеріалів, їхніх фізико-хімічних властивостей;

- вивчення загальних принципів використання матеріалів у перукарському мистецтві та декоративній косметиці;
- використання теоретичних знань для аналізу та вибору матеріалів для конкретних завдань у перукарському мистецтві та декоративній косметиці. Підбір та застосування косметичних продуктів з урахуванням їхніх характеристик та властивостей;
- набуття навичок застосування теоретичних знань у практичних ситуаціях;
- формування правильного розуміння важливості вибору та використання різних матеріалів у перукарському мистецтві та декоративній косметиці з метою досягнення якісного, безпечного та естетичного результату.

3. Структура навчальної дисципліни

№ п\п	Тема	Кількість годин				
		Всього годин	З них			
			Лекційні заняття	Семінарські заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
1.	**Загальні відомості про косметичну сировину**		**8**	**-**	**2**	**3**
1.1	Сировина для виготовлення парфумерно-косметичних засобів.		8	-	2	3
2.	**Класифікація парфумерно-косметичних препаратів за їх призначенням**		**12**	**-**	**4**	**9**
2.1	Косметичні засоби для догляду за шкірою голови та волоссям.		4	-	2	4
2.2	Особливості догляду за шкірою обличчя та шиї.		4	-	-	3
2.3	Косметичні препарати декоративної косметики.		4	-	2	2
3.	**Загальна характеристика шкіри та волосся**		**8**	**-**	**2**	**6**
3.1	Основні поняття трихології як науки.		4	-	-	2
3.2	Вибір матеріалів для перукарських робіт в залежності від стану волосся.		4	-	2	4
4.	**Дезинфікуючі та кровоспинні засоби**		**2**	**-**	**2**	**2**
4.1	Сучасні методи та засоби дезинфекції.		2	-	2	2
Всього годин за курс:		**60**	**30**	**-**	**10**	**20**

4. Програма навчальної дисципліни

ІІ СЕМЕСТР

1.Загальні відомості про косметичну сировину.

1.1 Сировина для виготовлення парфумерно-косметичних засобів.

Загальні поняття про парфумерію та косметику. Історія розвитку парфумерно-косметичної промисловості.

Характеристика сировини, яка використовується для виготовлення парфумерно-косметичної продукції. Хімічні й фізичні властивості косметичної сировини.

Гіалуронова кислота, колаген, пігмент, поліспирти, антіоксиданти.їх фізико-хімічні властивості, призначення та застосування.

Пігмент, поліспирти, антіоксиданти. Їх фізико-хімічні властивості, призначення та застосування.

Практичне заняття №1 (2год):

Визначення фізико-хімічних властивостей косметичної сировини за зразками.

Самостійна робота (3год):

Сучасні компоненти косметичної продукції, їх дія, призначення та застосування *(2год)*.

Роль хімії, як науки, в розробці сучасних косметичних засобів *(1год)*.

2. Класифікація парфумерно-косметичних препаратів за їх призначенням.

2.1 Косметичні засоби для догляду за шкірою голови та волоссям.

Сироватки, лосьони, бальзами, ополіскувачі, маски для волосся. Їх асортимент, види, призначення та властивості.

Олійки, емульсії, ополіскувачі, маски для волосся. Їх асортимент, види, призначення та властивості.

Практичне заняття №2 (2год): Вивчення за зразками особливостей складу косметичних засобів для догляду за шкірою голови та волоссям.

Самостійна робота (4год):

Сучасні косметичні засоби по догляду за волоссям та шкірою голови після фарбування волосся *(2год)*.

Сучасні косметичні засоби по догляду за волоссям та шкірою голови після хімічної завивки волосся *(2год)*.

2.2 Особливості догляду за шкірою обличчя та шиї.

Крема, ампульовані засоби для обличчя їх види, асортимент та властивості.

Особливості косметичних процедур. Характеристика космоцевтики, гальваніки. Їх призначення.

Самостійна робота (3год):

Різновиди косметичних процедур по догляду за зрілою шкірою *(2год)*.

Сучасні косметичні процедури по догляду за шкірою *(1год)*.

2.3 Косметичні засоби декоративної косметики.

Характеристика засобів декоративної косметики. Особливості декоративної косметики для очей, губ та шкіри обличчя.

Характеристика засобів декоративної косметики. Особливості декоративної косметики для шкіри обличчя.

Практичне заняття №3 (2год):

Вивчення за зразками особливостей складу засобів декоративної косметики.

Самостійна робота (2год):

Сучасні професійні засоби декоративної косметики.

3.Загальна характеристика шкіри та волосся.

3.1 Основні поняття трихології як науки.

Будова волосся та його хімічний склад. Основні поняття трихології як науки.

Діагностика волосся. Види та причини нездорового волосся.

Самостійна робота (2год):

Сучасні організації по діагностиці та лікуванню волосся в Україні.

3.2 Вибір матеріалів для перукарських робіт в залежності від стану волосся.

Терморевіталізація, особливості косметичної процедури для волосся.

Нанопластика, особливості косметичної процедури для волосся.

Практичне заняття №4 (2год):

Визначення за зразками волосся видів захворювання.

Самостійна робота (4год):

Аномінокислотний комплекс для волосся. Призначення та дія на волосся *(2год)*.

Маски та засоби для волосся з кератином. Їх склад та дія на волосся *(2год)*.

4.Дезинфікуючі та кровоспинні засоби.

4.1 Сучасні методи та засоби дезінфекції.

Види та найменування дезінфікуючих засобів. Сучасні методи та засоби стерилізації та дезінфекції в перукарнях. Правила надання першої допомоги при кровотечі. Характеристика засобів для зупинки кровотечі, які використовуються у перукарнях.

Практичне заняття №5 (2год):

Вивчення за зразками фізико-хімічних особливостей дезінфікуючих та кровоспинних засобів.

Самостійна робота (2год):

Провідні способи та методи стерилізації та дезінфекції.

5. Тематичний план

№ теми	Кількість годин на тему	Назва теми	Кількість годин на заняття	№ заняття	Назва теми заняття
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
II СЕМЕСТР					
1	**5**	**Загальні відомості про косметичну сировину**			
1.1	5	Сировина для виготовлення парфумерно-косметичних засобів	2	1-2	Загальні поняття про парфумерію та косметику. Історія розвитку парфумерно-косметичної промисловості.
			2	3-4	Характеристика сировини, яка використовується для виготовлення парфумерно-косметичної продукції. Хімічні й фізичні властивості косметичної сировини.
			2	5-6	Гіалуронова кислота, колаген. Їх фізико-хімічні властивості, призначення та застосування.
			2	7-8	Пігмент, поліспирти, антіоксиданти. Їх фізико-хімічні властивості, призначення та застосування.
			2	9-10	**Практичне заняття №1:** Визначення фізико-хімічних властивостей косметичної сировини за зразками.
2	**7**	**Класифікація парфумерно-косметичних препаратів за їх призначенням**			
2.1	2	Косметичні засоби для догляду за шкірою голови та волоссям	2	11-12	Сироватки, лосьони, бальзами для волосся. Їх асортимент, види, призначення та властивості.
			2	13-14	Олійки, емульсії, ополіскувачі, маски для волосся. Їх асортимент, види, призначення та властивості.
			2	15-16	**Практичне заняття №2:** Вивчення за зразками особливостей складу косметичних засобів для догляду за шкірою голови та волоссям.
2.2	2	Особливості догляду за шкірою обличчя та шиї	2	17-18	Крема, ампульовані засоби для обличчя їх види, асортимент та властивості.
			2	19-20	Особливості косметичних процедур. Характеристика космоцевтики, гальваніки. Їх призначення.
2.3	3	Косметичні засоби декоративної	2	21-22	Характеристика засобів декоративної косметики. Особливості декоративної косметики для очей, губ.

		косметики	2	23-24	Характеристика засобів декоративної косметики. Особливості декоративної косметики для шкіри обличчя.
			2	25-26	**Практичне заняття №4:** Вивчення за зразками особливостей складу засобів декоративної косметики.
3	**3**	**Загальна характеристика шкіри та волосся**			
3.1	1	Основні поняття трихології як науки.	2	27-28	Будова волосся та його хімічний склад. Основні поняття трихології як науки.
			2	29-30	Діагностика волосся. Види та причини нездорового волосся.
3.2	2	Вибір матеріалів для перукарських робіт в залежності від стану волосся	2	31-32	Терморевіталізація, особливості косметичної процедури для волосся.
			2	33-34	Нанопластика, особливості косметичної процедури для волосся.
			2	35-36	**Практичне заняття №4:** Визначення за зразками волосся видів захворювання.
4.	**2**	**Дезинфікуючі та кровоспинні засоби**			
4.1	2	Сучасні методи та засоби дезінфекції	2	37-38	Види та найменування дезінфікуючих засобів. Сучасні методи та засоби стерилізації та дезінфекції в перукарнях. Правила надання першої допомоги при кровотечі. Характеристика засобів для зупинки кровотечі, які використовуються у перукарнях.
			2	39-40	**Практичне заняття №5:** Вивчення за зразками фізико-хімічних особливостей дезінфікуючих та кровоспинних засобів.
Усього за II семестр					**40 годин**
Разом					**40 годин**

6. Перелік компетентностей відповідно ОПП «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Загальні компетентності:

- ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

- СК 1 Здатність застосовувати теоретичні знання в області перукарського мистецтва та декоративної косметики, враховувати традиційні та сучасні техніки у власній професійній діяльності.
- СК 13 Здатність оцінювати вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на здоров'я та працездатність людини, розуміти вплив шкідливих речовин у відповідних матеріалах, усвідомлюючи наслідки своєї професійної діяльності та обґрунтовуючи свій вибір.

7. Перелік результатів навчання відповідно ОПП «Перукарське мистецтво та декоративна косетика»

Результати навчання:

- РН4 Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології в області перукарського мистецтва та декоративної косметики в процесі створення відповідних робіт.
- РН11 Обґрунтовувати вибір технік, технологій та матеріалів для створеного або спроєктованого продукту в області перукарського мистецтва та декоративної косметики, враховуючи його екологічну безпечність.

8. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Матеріалознавство» для підготовки фахових молодших бакалаврів за спеціальністю J 1 Послуги краси

Рівень навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти
Незадовільно	2	Студент з допомогою викладача відтворює на рівні розпізнавання окремі елементи навчального матеріалу;

		визначає зміст предмету, роль і значення матеріалознавства в перукарській справі та декоративній косметиці, визначає основні розділи предмету. Не усвідомлено виконує практичні заняття. При відповіді припускається суттєвих помилок.
Задовільно	3	Студент на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює навчальний матеріал; визначає зміст предмету, роль і значення матеріалознавства в перукарській справі та декоративній косметиці, визначає основні розділи предмету та основні поняття цих розділів. Виконує лабораторно-практичні завдання в неповному обсязі з частковою допомогою викладача. Недостатньо обгрунтовано аналізує і порівнює інформацію. При відповіді і виконанні лабораторно-практичних завдань припускається помилок, які самостійно виправити не може.
Добре	4	Студент самостійно з розумінням відтворює основний навчальний матеріал; визначає зміст предмету, роль і значення матеріалознавства в перукарській справі та декоративній косметиці, визначає основні розділи предмету та основні поняття цих розділів. Застосовує набуті знання при виконанні лабораторно-практичних завдань в типових умовах (стандартних ситуаціях). Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію і робить висновки. Відповідь здобувача освіти в цілому правильна, логічна та достатньо обгрунтована. Виконує лабораторно-практичні завдання за типовим алгоритмом (послідовність дій). Можлива консультативна допомога викладача. При відповіді та виконанні лабораторно-практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
Відмінно	5	Студент володіє глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями навчального матеріалу в повному обсязі; визначає зміст предмету, роль і значення матеріалознавства перукарській справі та декоративній косметиці, визначає основні розділи предмету та основні поняття цих розділів. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію і робить висновки, здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою лабораторно-практичних завдань. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації,

		оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робить аргументовані висновки. Самостійно, правильно, в повному обсязі виконує лабораторно-практичні завдання за самостійно складеним планом. При відповіді та виконанні лабораторно-практичних завдань припускається неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії.

9. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті вивчення навчальної дисципліни «матеріалознавство» здобувачі фахової передвищої освіти повинні:

знати:

- загальні відомості про косметичну сировину;
- класифікацію парфумерно-косметичних препаратів за їх призначенням;
- сучасні компоненти косметичної продукції;
- загальну характеристику шкіри та волосся;
- сучасні методи та засоби дезінфекції;
- правила надання першої допомоги при кровотечі;

вміти:

- визначати фізико-хімічні властивості косметичної сировини;
- підбирати косметичні засоби для догляду за шкірою голови та волоссям;
- підбирати косметичні засоби для догляду за шкірою обличчя та шиї;
- підбирати косметичні засоби декоративної косметики;
- підбирати косметичні продукти для перукарських робіт в залежності від стану волосся;
- надавати першу допомогу при кровотечі.

10.Методи контролю результатів навчання

Поточний контроль:

- усне опитування;
- активність роботи на заняттях;
- виконання практичних робіт;
- виконанная завдань самостійного опрацювання.

Проміжний контроль:

- проведення контрольних тестів/робіт;
- тематичне оцінювання;
- виконання практичних робіт;
- робота в малих групах;
- виконанная завдань самостійного опрацювання;

Підсумковий контроль:

- семестрове оцінювання;
- річне оцінювання;
- екзамен.

10. Методи навчання

- лекції, бесіди, пояснення;
- практичний показ/демонстрація;
- навчання з навчально/методичною літературою;
- дослідницький пошук за темами навчальної дисципліни;
- онлайн-уроки на платформах Google Meet, Zoom при дистанційному/змішаному навчанні;
- практичні заняття.

11. Методичне забезпечення

- конспект лекцій;
- інструкції до практичних робіт;
- презентації;
- відеоролики;
- розроблені тести опитування;
- інтернер-ресурси;
- власні напрацювання

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Обладнання:

- ChromeBook (1шт);
- Ноутбук (1шт);
- Телевізор(1шт).

Програмне забезпечення:

- для перевірки знань Google форми та онлайн-конструктор тестів Online Test Pad, LearningApps.org, Kahoot!
- єдина корпоративна/освітня платформа Google Workspace for Education;

13. Рекомендована література

1. Н. А. Горбатюк, О. І. Зінченко, Г. І. Одкидач. Підручник «Основи перукарської справи» - 2020
2. Тира Ю.С. – «Все про зачіску». – Х.: Евроекспресс, 1998.
3. Клименко С.К. – «Косметика і здоров'я». – К.: Наука, 1999.

14. Інформаційні ресурси

1. Google Диск [Електронний ресурс].– Режим доступу: https://drive.google.com/drive/folders/1FuYVkfVXde1hEuVl2TanRMGtv95BdRCS?usp=drive_link
2. Посилання на сайти, платформи, інтернет ресурси: https://vseosvita.ua/library; https://naurok.com.ua/biblioteka.